

2.

2024

Detská chirurgia

- Štítna žľaza str. 2-3
- Ivana Tattoo Art str. 4-5
- Základná a materská škola str. 6-8
- Veľká návšteva na Klinike str. 9
- Skutočný príbeh str. 10-11
- Lekárske okienko str. 12-13
- Spolupráca so študentami z STU str. 15
- Prevenčia str. 17
- Novinky na klinike str. 18-19

Osobnosť Detskej chirurgie
Ivana Tattoo Art

DETSKÁ CHIRURGIA-OZ SLNIEČKO NA CESTE!

9

772729

958009

04

Milí čitatelia,

s potešením Vám predstavujeme nové číslo nášho časopisu, plné zaujímavých tém, článkov a názorov, aby sme priniesli čo najviac informácií a inšpirácií.

Veríme, že si nájdete niečo, čo Vás zaujme a obohatí Vás život.

V čísle 2/2024 Vám prinesieme ďalší skutočný príbeh o Lucke, ktorá bojuje so štítnou žľazou a ako sa z jednej operácie štítnej žľazy stali dve. Ako to zvládla a ako s tým bojuje, sa ďalej dozviete v článku. Práve štítna žľaza, bude hlavnou témou nášho časopisu, ktorou nás prevedú chirurgovia MUDr. Petra Zahradníková PHD., MPH a MUDr. Róbert Králik, PhD.. Aká liečba je potrebná a čo sú najčastejšie problémy štítnej žľazy sa dozviete v tomto časopise.

Ďalej Vám predstavíme naše pani učiteľky z materskej a základnej školy, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť Kliniky detskej chirurgie. V nemocničnej škole a škôlke nájdú útočisko detskí pacienti a často tam aspoň na chvíľu zabúdajú na svoje diagnózy.

Môžete si prečítať aj ďalší zaujímavý rozhovor s veľmi zaujímavou osobnosťou. Jediná žena na svete, ktorej diela sú uznané ako „umenie“ vo svete.

Máte nejaký nápad? Chceli by ste sa s nami podeliť o svoj príbeh? Dajte nám vedieť info@detská-chirurgia.sk

Môžete nás sledovať aj na sociálnych sieťach @detskachirurgia_sl niečo

Prajeme Vám príjemné čítanie

ŠTÍTNÁ ŽĽAZA

Ochorenia štítnej a prištítnej žľazy vyžadujúce chirurgickú liečbu neobchádzajú ani najmenších pacientov. Na Klinike detskej chirurgie sa na endochirurgiu špecializuje MUDr. Petra Zahradníková, PhD., MPH. spoločne s MUDr. Róbertom Králikom, PhD. S akými problémami so štítnou žľazou u detí sa najčastejšie stretávajú, akú liečbu vyžadujú, ale aj o tom, ako sa k tejto špecializácii naša lekárka a lekár dostali, sa dočítate na nasledujúcich stranách.

MUDr. Róbert Králik, PhD.

Volám som Róbert Králik, mám dve atestácie z chirurgie, a mojou špecializáciou je chirurgická liečba ochorení štítnej a prištítnej žľazy. Pracujem ako chirurg a odborný asistent v Onkologickom ústave sv. Alžbety na Klinike onkologickej chirurgie (KOCH) v Bratislave a mám minimálny úväzok na Klinike detskej chirurgie, kde sa v tíme s p. doktorkou Záhraníkovou venujeme endokrinochirurgii u detí. Problematike endokrinnnej chirurgie sa venujem

od roku 1999, kedy som prvýkrát prezentoval poster ohľadom tejto problematiky na chirurgickom kongrese v Olomouci. Pamätným rokom je pre mňa rok 2005, kedy som s mojím dobrým priateľom a kolegom navštívil profesora Simana, prednostu Kliniky detskej chirurgie, aby som sa poradil o téme dizertačnej práce. Nasmeroval ma na chirurgiu rakoviny štítnej žľazy, hoci moja predstava bola nejaká téma z brušnej chirurgie. Takže aj jemu vďačím za to, kde som teraz. Absolvoval

som viaceré odborné stáže u renomovaných endokrinných chirurgov ako je prof. Dralle z Halle, prof. Niederle z Viedne, prof. Dvořák z Prahy, prof. Barczinski z Krakova. Na KDCH som prišiel prvýkrát asi okolo roku 2009, keď bolo potrebné zoperovať recidívu karcinómu štítnej žľazy. Zoznámil som vtedy s doktorom Babalom, terajším prednostom KDCH, a v spolupráci s ním sme vykonali spomenutú reoperáciu. Počas operácie, kedy je aj trochu času sa porozprávať, mi povedal o problémoch, ktoré majú s detskými pacientmi s ochoreniami štítnej žľazy, a požiadal ma o spoluprácu. Chcel by som sa podakovať vedeniu oboch kliník (KOCh a KDCH), ktoré nadviazali a rozvinuli dobrú spoluprácu.

MUDr. Petra Zahradníková, PhD., MPH.

Starostlivosť o detského pacienta sa venujem už devätnásť rok, po tom, čo som v roku 2005 ukončila štúdium na Lekárskej fakulte UK Bratislava. Už od detstva som chcela byť detskou chirurgičkou. Keď sa ma ako 5-ročnej spýtali, čo budem robiť, keď budem veľká, s istotou som odpovedala: „rezať“ deti. Žijem svoj sen. Moja práca detskej chirurgičky je mojím povoláním, ale aj mojím hobby. Pohľad na detského pacienta sa

obzvlášť zmenil, keď som sa sama stala mamou. Všetkých detských pacientov vnímam ako moje potenciálne deti a v úlohe rodičov často vidím samu seba. Toto vnímanie je pre mňa veľmi dôležité, keď komunikujem s pacientmi a rodičmi. Naša práca je extrémne emočne náročná, často prežívame prípady našich pacientov, cítíme radosť, ale mnohokrát aj frustráciu a sklamanie. Preto je veľmi dôležité mať pevné domá-

ce zázemie. To ja vďaka môjmu manželovi a rodine mám. Pre mňa osobne pojem „work-life balance“ nie je klišé. Vo voľnom čase sa preto snažím relaxovať telo aj myseľ, s obomi mi pomáha beh. Aktuálne trénujem na maratón a triatlon. Keď nebehám, nebycylkujem, nesaunujem sa a neplávam, rada varím a pečiem spolu s mojimi deťmi.

PODPORA DETSKEJ CHIRURGIE

CEZ

predpredaj.sk

AKO? DOBROVOĽNÝM PRÍSPEVKOM PRI PLATENÍ

Osobnosť
DETSKEJ
CHIRURGIE

Ivana Tattoo Art

JE JEDINÁ ŽENA NA SVETE, KTOREJ
TETOVANIE JE UZNANÉ AKO „UMENIE“

Ivana Beláková známa ako Ivana Tattoo Art, ktorá pochádza z malej čarovne tichej dedinky Kostolné. Ivana je pestrá zmes kreativity, positivity, lásky a hravosti, niekedy si príde ako kreslená postavička. Vo svojom obore je samouk a svoj štýl zdokonaľuje už vyše 20 rokov. Jej diela boli vystavené na rôznych výstavách a spolupracovala s viacerými umeleckými školami na medzinárodnej úrovni. Je tiež nadaná ilustrátorka odevná dizajnéčka a fotografka.

Aké je Vaše zamestnanie?

Mojou úlohou je maľovať ľuďom šťastie do srdíc mojimi tetovaniami a maľovať lásku do duší, s mojím učením Zákona príťažlivosti.

Vaše pracovné začiatky?

Predstavte si malého umelca s veľkými snami, ktorý čmára na všetkom od obrúskov až po steny. Pamätáte si na impulz, ktorý rozhodol, že sa budete uberať súčasným smerom? Kedy to bolo? V momente, keď som si uvedomila, že tetovanie je moje povolanie? Bolo to ako objavovanie pokladnice nekonečných možností! A ten "aha" moment? Povedzme, že sa to za jasnej noci lesklo ako padajúca hviezda. Naučila som sa umenie tetovania od čarodejníkov a majstrov atra-

mentu, s trochou mojej vlastnej mágie, aby to bolo jedinečné!

Ako vyzerá Váš pracovný deň? Skúste nám ho priblížiť.

Deň v mojom magickom svete zahŕňa miešanie farieb, šírenie

smiechu a prevracanie zamračených tvári hore nohami.

Keď nemalujem tetovania, maľujem úsmevy na charitatívnych akciách, vďaka čomu sa ľudia cítia lepšie na mojom Youtube a Tik Tok a šírim radosť, kamkoľvek idem!

Mali ste aj iné pracovné sny?

Iné pracovné sny? Iste, kedysi som snívala o tom, že sa stanem super hrdinským speváckym umelcom, ale teraz je mojou super schopnosťou tetovanie!

Máte skúsenosti s prácou v zahraničí? Ako ste ju vnímali?

Ó áno, pracoval som po celom svete. Vy pomenujte krajinu, bola som tam.

Vieme, že pomáhate DETSKÁ CHIRURGIA- OZ SLNIEČKO NA CESTE! Poviete nám bližšie o tejto spolupráci a pomoci?

Prvýkrát som sa dozvedela o DETSKEJ CHIRURGII – OZ SLNIEČKO NA CESTE! prostredníctvom drahého priateľa, ktorý sa so mnou podelil o ich inšpiratívne poslanie. Keď som pochopila, aký neuveriteľný vplyv majú na životy detí, vedela som, že musím prispieť svojim dielom, aby som týmto stotočným srdciam priniesla slnko a nádej.

Plánujete sa podieľať na nejakých ďalších projektoch v spolupráci s OZ?

Moja spolupráca s DETSKOU CHIRURGIU – OZ SLNIEČKO NA CESTE! je môjmu srdcu blízky. Ide o prinášanie úsmevov a uzdravenie detom, ktoré si zaslužia všetku lásku a podporu

na svete. Spoločne vytvárame magické momenty a premieňame výzvy na triumfy pre týchto mladých bojovníkov. Ako zástanca blaha detí som otvorená skúmaniu ďalšej spolupráce s OZ a mnohými ďalšími, ktorých poslaním je pomáhať šíriť lásku a radosť a venuje sa zmene

v živote detí. Každý projekt je príležitosťou na šírenie positivity a inšpiráciu k nádeji. Určite ste pracovne vyťažena a zanepřázdená.

Ako najradšej relaxujete a doplnáte energiu?

Uprostred zhonu nachádzam útechu v prírode. Či už je to pokojná prechádzka v mojej dedine alebo si vychutnávať melódiu vln na pláži, tieto chvíle mi dobíjajú ducha a podporujú moju kreativitu.

Pár slov na záver ? Odkaz pre čitateľov od Vás / o Vás

Všetkým čitateľom vás povzbudzujem, aby ste prijali láskavosť a súcit vo všetkom, čo robíte. Zostaňte šťastní a verte svojej ceste. Ďakujeme Ivane za rozhovor a želáme veľa úspechov v osobnom, ale aj v pracovnom živote.

Projekt podporil Nadačný fond Pricewaterhouse Coopers v Nadácii Pontis.

ZÁKLADNÁ ŠKOLA A MATERSKÁ ŠKOLA

PRI ZDRAVOTNÍCKOM ZARIADENÍ NA KLINIKE DETSKEJ CHIRURGIE

Škola a škôlka sídli v priestoroch NUDCH a sú neoddeliteľnou súčasťou Kliniky detskej chirurgie. Nie preto, že by sme deti chceli či potrebovali skúšať, alebo zaťažovať školskými povinnosťami – práve naopak, drobcí počas hospitalizácie nájdu v nemocničnej škole aj škôlke sprestrenie, „útočisko“ a často tam aspoň na chvíľu zabúdajú na svoje diagnózy. Ako taký bežný školský či škôlkarský deň vyzerá, ako sa k svojej práci dostali a o tom, čo ich najviac motivuje nám porozprávali pedagogičky – učiteľky a vychovávateľky, Marta Prusenková, Marianna Sivčová, Silvia Piterková, Marcela Mišíková Guzmická a z materskej školy Andrea Kočicová, Božena Mešťanová, Jana Lukáčeková a Mária Valíková.

ZAKALDNÁ ŠKOLA PRI ZDRAVOTNÍCKOM ZARIADENÍ

Čo vás priviedlo k práci učiteľky, respektíve vychovávateľky na klinike a ako dlho na klinike pracujete?

Marta Prusenková: Moji rodičia sú učiteľmi, takže je jasné, prečo som sa ňou stala aj ja. Moje začiatky v NÚDCH boli na oddelení

detskej onkológie a hematológie, kde som pomáhala ako dobrovoľníčka. Tam som zistila, že na každom oddelení sa nachádza materská škola a základná škola. Následne som si dala prihlášku na pedagogickú fakultu UK, odbor špeciálna pedagogika. Do zdravotníckeho zariadenia na Limbovej ulici v Bratislave som nastúpila v roku 2022 ako učiteľka v materskej škole na oddelenie Detskej kliniky. Od septembra 2023 pracujem v Základnej škole pri zdravotníckom zariadení ako vychovávateľka v školskom klube na oddelení detskej chirurgie pre chlapcov. Ja tvrdím, že som si povolanie nevybrala, ale ono si vybralo mňa. Život nám ponúka rôzne možnosti a je len na nás, ktorí z nich vyberieme.

Marianna Sivčová: K práci učiteľky ma viedla stála túžba po získavaní vedomostí. Už na základnej škole ma bavilo vysvetľovať učivo spolužiakom, ktorí to potrebovali. Na klinike detskej chirurgie som začala pracovať už pri jej vzniku, potom som pracovala

vala na iných oddeleniach a teraz tu pracujem štvrtý rok.

Mgr. Marcela Mišíková Guzmická: K práci vychovávateľky ma priviedla moja mama, ktorá tiež pracuje v školstve na pozícii vychovávateľky v nemocnici. Akurát je na inom oddelení. Zároveň som vždy chcela pracovať s deťmi, čo sa mi splnilo. Na KDCH robím prvý rok. K tomuto oddeleniu som sa dostala takpovediac ako slepá kura k zrnú rozhodnutím našej pani riaditeľky. Za čo som jej nesmierne vďačná.

Vzdelávanie detí je poslaním, ako vnímate túto prácu vy? Čo vás motivuje túto prácu robiť?

Marta Prusenková: Moja práca nie je stereotypná, každý deň mi prináša veľmi veľa úsmevných situácií. Práca s mladými ľuďmi ma posúva vpred, veľa sa naučím aj ja od nich. Nemocničné prostredie je pre dieťa veľkou neznámou. Výučba a výchovno-vzdelávacia a kreatívna činnosť je niečo, čo žiakovi dôverne pripomenie domov a môže mu

pomôcť pri odbúravaní stresu počas jeho hospitalizácie.

Marianna Sivčová: Práca učiteľa je pre mňa poslaním, v našom prípade spríjemňovať ťažké chvíle deťom – odlúčenie od rodiny, fyzickú bolesť. Mojou motiváciou je v prvom rade láska k deťom, byť citlivá a vnímavá na ich potreby, rešpektovať ich. Vytvára sa tu priestor na to, aby každý deň bol kreatívny, autonómny a originálny, podľa potrieb dieťaťa a našich možností. Učí nás táto práca väčšej trpezlivosti a ľudskosti. Ďakujeme OZ Slniečko na ceste za didaktické pomôcky, a materiály, ktoré využívame denne pri vyučovaní.

Silvia Piterková: Na chirurgickej klinike pracujem prvý rok, ale ako učiteľka v zdravotníckom zariadení už osemnásť rokov. Dieťa, ktoré prichádza na oddelenie je vystrašené, ubolené a potrebuje pomoc spracovať tieto pocity. Mojou úlohou je pomôcť mu spoločne stráveným časom či už rozhovorom, učením alebo hrou. Preferujem priateľský prístup a školu s humorom. Humor a pozitívnu energiu. Silnou motiváciou pre moju ďalšiu prácu je, ak dieťa pri odchode domov príde a povie, že sa to dalo sa zvládnuť... "Bolo mi s vami fajn," a tak. (úsmev)

Mgr. Marcela Mišíková Guzmická: Z môjho pohľadu je práca vychovávateľky nielen poslaním, ale aj celoživotnou školou. Je neuveriteľné, ako sa človek pri práci mení a učí, aby bol vždy pre deti nielen dobrým pedagógom, ale aj partnerom. Mňa najviac motivuje na tejto práci radosť detí, keď ma stretnú mimo kliniky. Takmer vždy sa ku mne rozbehnú a hodia sa mi okolo krku alebo mi už z diaľky mávajú. Dodáva mi to pocit dobre vykonanej práce a tiež, že moja práca má zmysel. No nesmiem zabudnúť ani na srdečný smiech detí, kto-

rý má liečivé účinky ako pre deti, tak aj pre mňa.

Ako vyzerá vyučovanie a výchovno-vzdelávací proces na klinike?

Marta Prusenková: Doobeda sa venujú panie učiteľky edukácii školopovinných detí a následne, keď sa skončí výchovno-vzdelávací proces, začína školský klub. Do školského klubu sú zaradení aj žiaci stredných škôl. V rámci školského klubu sa vypína deťom činnosť prevažne relaxačnými, tvorivými, hrovými aktivitami (didaktické hry, spoločenské hry atď.), a, pravdaže, sa pripravujeme na vyučovanie. Na vzdelávanie máme zriadenú samostatnú učebňu, kde prebieha skupinové vyučovanie. V niektorých prípadoch vzdelávanie prebieha individuálne, pri lôžku pacienta.

Marianna Sivčová: Školopovinní žiaci sa v dopoludňajších hodinách učia maximálne 3 vyučovacie hodiny denne, pričom sa prihliada na ich zdravotný stav. Vyučuje sa individuálnou formou na lôžku alebo v učebniach. Využívajú sa rôzne zábavné formy vyučovania. Žiaci sú za svoje výkony hodnotení ústne, ale aj známkou. V popoludňajších hodinách sa žiaci zapájajú do činnosti v školskom klube detí. Pani vychovávateľky im každý deň pripravujú zaujímavé činnosti, prípadne sa zúčastňujú aj tvorivých dielní, besied so zaujímavými ľuďmi, divadielok, ktoré usporadúva OZ Slniečko na ceste.

Silvia Piterková: Vyučovanie prebieha spoločne v triede, alebo individuálne na izbe. Školopovinní žiaci sa vyučujú podľa variantu C t.j. pri vzdelávaní nadväzujeme na učivo kmeňovej školy a postupujeme podľa nášho školského výchovno-vzdelávacieho programu. Týmto chcem aj poďakovať v mene hospitalizovaných detí

na našom oddelení za poskytnutú materiálnu pomoc OBČIANSKEMU ZDRUŽENIU SLNIEČKO NA CESTE.

Mgr. Marcela Mišíková Guzmická: Prioritne si treba uvedomiť, že výchovno-vzdelávací proces podlieha presným normám, ktoré stanovuje štátny výchovný program. Na základe tohto programu každý špeciálny pedagóg vytvára výchovno-vzdelávací plán na mesiac dopredu, podľa ktorého postupuje. Deti na KDCH sú rôzne a preto aj každý program prispôbujem počtu detí, podľa vekového priemeru a samozrejme (to je najdôležitejšie) podľa stanovenej diagnózy. Poobedný program je teda vhodný pre všetky deti, ktoré sú zaradené do základných a stredných škôl. Prevažne výchovno-vzdelávací proces realizujeme v našej triede priamo na oddelení. No deti ležiace, ktoré nemôžu chodiť (musia ležať), nevládu prejsť alebo majú liečbu, zapájam do tohto procesu priamo na izbe. Deti pracujú najradšej ručne a rady vyrábajú rôzne výrobky. Napríklad aktuálne vyrábame kuriatka na Veľkú noc z filcu ako závesnú dekoráciu. Okrem iného rada s deťmi

robím rôzne kvízy, hráme sa, maľujeme a skúšame nové výtvarné techniky. S deťmi sa pri tom veľa rozprávame, spoznáваме, dávame si rôzne rady a hlavne sa veľa smejeme. Knihomoli sú u nás tiež vítaní. Myslím, že to je veľmi výhodný vzťah pre obe strany. Ja s nimi rada trávim čas a im aspoň rýchlejšie čas v nemocnici ubehne.

Mgr. Marcela Mišíková Guzmická: Na klinike detskej chirurgie som spokojná, je tu úžasný zdravotnícky personál, veľmi milí ľudia a hlavne ústretoví. Čo si cením najviac, tak to, že ma okamžite prijali ako ich súčasť. Za to im patrí jedno veľké ďakujem.

Marta Prusenková: Hospitalizované deti sú odlúčené od rodín a strach vie byť paralyzujúci. Keď je dieťa zamestnané zabúda na stres a svoju chorobu. Deti vždy povzbudím a poviem im, že sa na mňa môžu obrátiť hocikedy a s hocičím, lebo moja práca je zároveň aj poslaním. Poslaním urobiť svet lepším, poslaním viesť inšpirovať, a tak je mojou úlohou dokázať deti presvedčiť

o tom, aké úžasné sú a ako môžu zmeniť svet. Každé ráno sa zobúdzam s tým, že ďakujem Pánu Bohu za túto prácu. Nie je nič krajšie ako keď človek ide s radosťou do práce, ktorá ho baví a naplňa.

MATERSKÁ ŠKOLA PRI ZDRAVOTNÍCKOM ZARIADENÍ

Na otázky odpovedali spoločne Andrea Kočicová (Andy), Božena Mešťanová (Boba), Jana Lukáčková (Janka), Mária Valíková (Majka).

Čo vás priviedlo k práci učiteľky na klinike a ako dlho na klinike pracujete?

Andy na klinike opakovane pracuje už tretí rok, Boba je zaradená prvý rok, Janka druhý rok a Majka prvý rok. Všetky pracujeme v Materskej škole pri zdravotníckom zariadení ako učiteľky materskej školy už veľa rokov na rôznych klinikách, podľa toho ako nás prideli pani riaditeľka.

Práca učiteľa je poslaním, ako vnímate túto prácu vy? Čo vás motivuje túto prácu robiť?

Každá z nás celý svoj profesionálny život pracuje s deťmi s rôznymi špecifickými potrebami, k tejto práci sme si vytvorili hlboký vzťah, čo nás motivuje k neustálemu dopĺňaniu si odbornej kvalifikácie. Najväčšou našou motiváciou je spokojnosť vzdelávaného dieťaťa, úsmev na jeho tváričke, radosť so spoločne vykonávaných výchovno-vzdelávacích činností a odkazom od dieťaťa, že sa teší na ďalší deň spoločne strávený s nami, keď zabudne na nemocničné prostredie a prirodzene sa môže venovať len hre.

Ako vyzerá škôlkarský deň v nemocnici?

Vzdelávanie našich detí prebieha podľa Školského vzdelávacieho programu, ktorý vychádza zo Štátneho vzdelávacieho programu. Naša Materská škola je zaradená v sieti Materských škôl SR. Vyučovanie prebieha podľa Denného poriadku schváleného prednostom KDCH a riaditeľkou MŠ pri ZZ. Vzhľadom k tomu, že na klinike máme každý deň iné deti s rôznymi diagnózami, prispôbujeme svoju činnosť dennodenne sa meniacim podmienkam. S deťmi pracujeme v Materskej škole aj individuálne pri lôžku. Deti absolvujú podľa možnosti dopoludňajšiu aj popoludňajšiu vzdelávaciu aktivitu, pričom vždy prihliadame na aktuálny zdravotný stav a možnosti dieťaťa.

“Svoju prácu vykonávame s láskou a ochotou pomôcť deťom prekonať strach z hospitalizácie, vždy sme pripravené ponúknuť rôzne pestré aktivity, ktorými deti zaujmeme a pomôžeme im preklenúť čas strávený v nemocnici.”

VEĽKÁ NÁVŠTEVA NA KLINIKE

**"KONTROLA"
OBLEČENIA**

MIHLOSHO
FASHION DESIGN

Príbeh Lucky

AKO Z JEDNEJ OPERÁCIE ŠTÍTNEJ ŽLÁZY BOLI DVE

Lucka je usmiate a veselé dievča. Má troch súrodencov – sestru a dvoch bratov, milujúcu maminu a ocina, a žiaľ aj diagnózy, kvôli ktorým sa ocitla u nás, na Klinike detskej chirurgie. S jej maminou, pozitívnu a plnou energie, sme sa rozprávali o tom, ako prebiehala diagnostika a liečba a čo ju držalo nad vodou v tých ťažkých momentoch.

Lucke sa k diagnóze Downovho syndrómu neskôr pridala Graves-Basedowova choroba. Ako ste prišli na to, že niečo nie je v poriadku?

Lucka sa narodila ako druhorođená, s Downovým syndrómom. Každý rok chodíme na preventívnu kontrolu k pani MUDr. Šustrovej a z posledných odberov vyšlo, že Lucka má zlé hodnoty štítnej žľazy. Nevšimli sme si žiadne príznaky ani nič, čo by naznačovalo, že štítna žľaza nefunguje správne. Nepripisovala som tomu ani skoré ranné vstávania či večernú únavu. Prekvapilo nás to.

Aký bol ďalší postup liečby?

Od pani MUDr. Šustrovej smerovali naše kroky na endokrinologickú ambulanciu a návštevu MUDr. Staníka. Začali sa pravidelné kontroly, odbery, pri ktorých sa preukázala zvýšená funkcia štítnej žľazy – konkrétne Graves-Basedowova choroba.

Lucka začala užívať predpísané lieky, no bol problém ochorenie stabilizovať. Z hyperfunkcie štítnej žľazy prechádzala do zníženej

nej funkcie štítnej žľazy, to spôsobovalo priberanie aj napriek tomu, že sme jedálniček sledovali. A zase naopak, keď prišlo zvýšenie, to spôsobovalo rýchle chudnutie, rýchlu únavu, potenie. Stabilné bývalo vždy veľmi krátke, kedy sa to podarilo vybalansovať, no potom sa to vždy

prehýbilo. Trvalo to už 2 roky a lekári prišli k záveru, že užívaním liekov sa to nedá stabilizovať, a je potrebný zákrok.

Ako ste sa na operáciu pripravovali? Vedela Lucka, čo sa bude diať?

Lucke sme potrebovali všetko dopodrobna vysvetliť, ako bude čo prebiehať. Veľmi nám teda pomáhalo to, že presne vedela, čo sa bude diať. Povedali sme jej, že jej rozrežú kožu a vyberú guľôčky, ktoré nefungujú, zašijú a potom sa vráti ku mne na izbu. Že bude mať hadičky, injekcie, že ju uspia, že pôjdeme na operáciu, presne krok po kroku... A toto si všetko aj ona potom tesne pred operáciou, stále ako nejakú básničku, opakovala, v podstate všetci sme sa báli aj ona mala veľký strach. Pamätám si, ako sme sa večer pred operáciou modlili a spýtala sa, či sa pomodlíme aj za ňu, aby nezomrela. Ja som jej povedala, že máme zákaz zomierania.

Na všetko sa pripraviť nedá...

Lucka bola pripravená, informovaná, ale počas operácie nastali

komplikácie a z jednej plánovanej operácie boli hneď dve.

Ako to?

Operácia mala prebehnúť bez komplikácií a štítna žľaza mala byť vybratá. Nastal však problém, štítna žľaza bola zväčšená a hlasivkových nerv, ktorý vedie popri štítnej žľaze, bol v tesnom objatí so štítnou žľazou a MUDr. Králik a MUDr. Zahradníková, nám povedali, že deti v jej veku ho majú aspoň milimetrový. Lucka však tento nerv mala veľmi tenký, a tým ako ho „vyslobodzovali“ zo štítnej žľazy troška ochabol a prestal fungovať.

Nerv prestal fungovať úplne?

Hlasivkový nerv nepracoval, bol paralyzovaný, ale nebol porušený. Hlasivka ostala v jednej polohe a keby vytiahli naraz aj druhú stranu, tak by sa mohli hlasivky zatvoriť úplne a musela by podstúpiť tracheostómiu, kým sa všetko zregeneruje. Preto sa lekári rozhodli operáciu urobiť na dvakrát. Za čo som vďačná, lebo sa aj na ORL potvrdilo, že hlasivka nepracovala. Regenerácia

trvala mesiac a hlas sa Lucke postupne vrátil.

Kedy prišiel čas na druhú operáciu?

Počkali sme tri mesiace, kým sa naozaj všetko zregeneruje a kým si oddýchne, a potom nás čakala druhá operácia. Priebeh bol rovnaký, ale prvá operácia bola taká sladká nevedomosť. Lucka je veľmi empatická a videla, že všetci prežívame napätie. Povedala: Mami neboj, dajú mi liečik od bolesti. Druhá operácia prebehla už bez komplikácií, ale Lucka trpela nízkou hladinou vápnika, čo spôsobovalo trpnutie rúk a končatín, rekonvalescencia po druhej operácii bola trochu komplikovaná.

Čo Lucke pomáhalo nabrat' energiu?

Lucka sa po návrate z nemocnice vrátila do školy už po 3 týždňoch. Veľmi rada sa učí a veľmi rada chodí do školy. Teraz navštevuje tretiu triedu, má svoju asistentku, ktorá jej pomáha počas vyučby. Lucka sa zapája aj do speváckeho zboru v kostole v Báhoni, chodí spievať. Alžbet-

ka, Luckina sestra, ju naučila hrať na flautu. Rada zapája do všetkých voľnočasových aktivít aj so svojimi súrodencami Alžbetkou, Damiankom a Ondrejkom. Vránci hospitalizácie navštívila aj školu v klinike na oddelení dievčat, kde bola hospitalizovaná a musím povedať, že som nechápala v prvom rade, prečo je v nemocnici škola a či hneď deti ťahajú do lavíc po narkóze. (úsmev). Ale opak bol pravdou a pochopila som jej úlohu, aby detskí pacienti nemysleli na svoju diagnózu a zabudli na to, že sú v nemocnici. Lucka má teraz nastavenú doživotnú liečbu, čo má viesť k stabilite a zabrániť výkyvom hmotnosti alebo únavy.

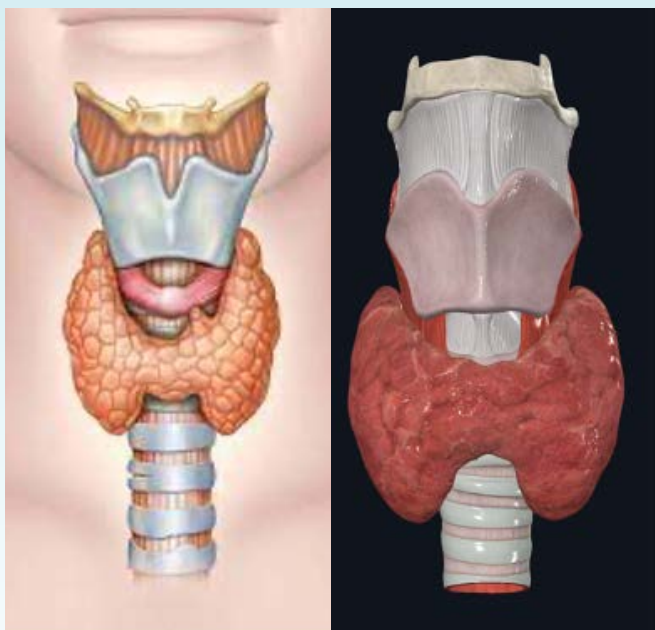
Na záver

Veľmi pekne by sme touto cestou chceli poďakovať za starostlivosť MUDr. Zahradníkovej, MUDr. Králikovi, MUDr. Staníkovi a aj sestričkám na oddelení, za to že robia skvelú prácu a robia ju srdcom.

Ochorenia štítnej žľazy z pohľadu chirurga

Štítina žľaza je endokrinný orgán lokalizovaný na krku a produkuje hormóny štítnej žľazy, ktoré majú dôležitú funkciu pre normálny rast, vývoj a viaceré kľúčové funkcie tela. Tvorba hormónov štítnej žľazy vyžaduje prítomnosť primeraného množstva jódu. Jód prijímame v potrave, pričom hlavným jeho zdrojom je jódovaná soľ, kde sa nachádza jodid draselný. Denný príjem jódu môže kolísava, dôležitý je preto priemerný dlhodobý príjem. Na Slovensku sa dostatočný príjem jódu zabezpečuje jodizáciou kuchynskej soli. Hormónov štítnej žľazy pôsobia v tele na všetky tkanivá a systémy. Štítina žľaza zohráva dôležitú úlohu aj pri vývoji orgánov. Produkuje hormóny tyroxín, trijódtyronín a kalcitonín. V spolupráci s inými hormónmi ovplyvňuje všetky pochody látkovej premeny v ľudskom tele, zasahuje do metabolizmu cukrov, bielkovín i tukov, ovplyvňuje tvorbu tepla a vyrovnáva tiež hladinu vody v tele a cukru v krvi. Štítina žľaza má pod palcom aj termoreguláciu. Zúčastňuje sa na krvotvorbe, ovplyvňuje metabolizmus kostí a tiež budovanie svalovej hmoty. Hormóny štítnej žľazy sú potrebné na správny vývoj tkanív a zrenie centrálného nervového systému počas vývoja organizmu.

Obrázok č. 1: Štítina žľaza a jej poloha na krku

Zdroj: <https://teachmeanatomy.info/neck/viscera/thyroid-gland/>, Compelete anatomy

S akými najčastejšími ochoreniami štítnej žľazy za vami pacienti prichádzajú?

Ochorenia štítnej a prítstnej žľazy u detí sú veľmi zriedkavé a majú svoje špecifikáty voči dospelým. Často sú spojené s vrodenými anomáliami v DNA. Vznik uzla v štítnej žľaze je vždy spojený s rizikom rakoviny, a je jednoznačnou indikáciou k operačnej liečbe. Indikáciu k operácii štítnej a prítstnej žľazy stanovuje detský endokrinológ, ktorý odporučí aj rozsah operačného zákroku, nezriedka ho voláme aj počas operácie, keď je situácia odlišná od predoperačných vyšetrení. Najčastejšie odstraňujeme časti štítnej žľazy, ako uzol alebo lalok. Menej často odstraňujeme celú štítnu žľazu spolu aj s uzlinami, zriedkavo prítstnej telieska.

Aké sú špecifiká chirurgie štítnej žľazy u detí?

Dieta nie je zmenšený dospere-

ly, vyžadujú špecifický prístup a chirurgické techniky. Deti inak reaguje na operačný stres, štruktúry orgánov sú veľmi jemné, náchylné k poškodeniu. Chirurgické komplikácie pri operáciach štítnej žľazy - ako je poškodenie hlasivkového nervu s zachrípnutím alebo prítisťných teliesok s mravenčením a trpnutím v končatinách, ktoré môžu ovplyvniť telesnú aktivitu - môžu mať negatívny dopad na celkový telesný a osobnostný rozvoj dieťaťa.

Ako sa operuje štítna žľaza?

Operácie štítnej žľazy u detí patria medzi zriedkavé chirurgické zákroky. Avšak v poslednej dobe sa na našej Klinike detskej chirurgie LF UK NÚDCH počet detí, ktoré operujeme pre ochorenia štítnej žľazy zdvojnásobil. Pacientov na operáciu štítnej žľazy posielajú detský endokrinológovia, ktorí určujú aj rozsah samotnej operácie. Na Klinike detskej chirurgie LF UK NÚDCH pracujeme v tíme špecificky zameranom na ochorenia štítnej žľazy.

Ako prebieha operácia štítnej žľazy na Klinike detskej chirurgie LF UK a NÚDCH?

Operácia štítnej žľazy trvá približne od 30 minút (odstránenie uzla) do 3 hodín, keď odstraňujeme celú štítnu žľazu s metastaticky postihnutými lymfatickými uzlinami. K operácii používame aj špeciálne inštrumenty ako je

pokořilá koagulácia, ktorá nám umožňuje bezpečne zataviť lymfatické a krvné cievy, neuromonitoring, ktorý nám napomáha vyhľadať hlasivkový nerv a ochrániť ho pred poškodením.

Pred operáciou počujeme rodičov a dieťa o zákroku, vysvetlíme si, kde bude mať jazvu, ako vykonáme operáciu, s akými komplikáciami sa môže stretnúť, a ako ich vyriešime. Dĺžka hospitalizácia na KDCH detí závisí od rozsahu operácie a vzniknutých komplikácií, najčastejšie je okolo 3 dní. Po operácii vykonávame kontrolné krčné vyšetrenie s vizuálnou kontrolou pohyblivosti hlasiviek a pomocou hodnôt vápnika a parathormónu v krvi stanovujeme funkčnosť prítisťných teliesok. Zdravotný stav dieťaťa, ako aj funkčnosť zostatkového tkaniva štítnej žľazy vždy kontroluje aj detský endokrinológ, ktorý pacienta manažuje. Deti s rodičmi prichádzajú na kontrolu na chirurgickú ambulanciu približne 7-10 dní po operácii, kedy odstraňujeme stehy, vysvetlíme si rozsah operácie a záver histologického vyšetrenia. S ambulantným záznamom sa prihlásia u svojho endokrinológa k sledovaniu.

Pacienti, deti, ktoré vyžadujú operáciu štítnej žľazy potrebujú úzku spoluprácu mnohých odborníkov. Len dobre fungujúci tím, môže správne liečiť deti

s endokrinologickými ochoreniami.

Kľúčovými sú najmä fungujúca spolupráca s detskými endokrinológmi, ktorí pacientov odosielaajú na chirurgický výkon, pacientov liečia/monitorujú aj počas hospitalizácie. Po operácii sa pacient vracia do sledovania detského endokrinológa.

Na Klinike detskej chirurgie sa aktuálne tejto téme venuje MUDr. Petra Zahradníková, PhD., MPH. a MUDr. Róbert Králik, PhD.

Obrázok č. 2: MUDr. Robert Králik, PhD., MUDr. Petra Zahradníková, PhD., MPH. (tím, ktorý sa venuje chirurgii štítnej žľazy u detí)

10. kongres Trauma v detskom veku

19. - 21. 6. 2024

X - Bionic Sphere, Šamorín

Pre viac info
naskenujte QR kód

Moja vysnívaná

Slniečková dovolenka

TUI ReiseCenter a DETSKÁ CHIRURGIA

Pomôž nám vytvoriť obrázky na podporu Detskej chirurgie

5 obrázkov potešíme prekvapením.

(2x lístok do Family parku, 2x TUI balíček, 1x prekvapenie od Slniečka)

Viac info na webe www.detska-chirurgia.sk.

SPOLUPRÁCA SO ŠTUDENTAMI FAKULTY ARCHITEKTÚRY A DIZAJNU STU

NAŠI PODPOROVATELIA

PRODUKTOVÍ PARTNERI

PARTNERI

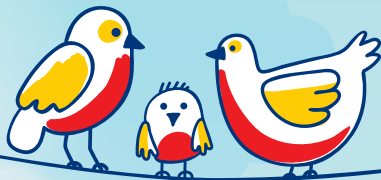

MEDIÁLNI PARTNERI

MARKETINGOVÍ PARTNERI

ÚRAZY POČAS LETNÉHO OBDOBIA

Obdobie letných prázdnín je v podstate najnebezpečnejšie obdobie pre naše deti. Nielenže samotné deti sú menej sústredené a uvoľnené, ale totožný tzv. „dovolenkový“ mód nadobúdame v určitých etapách aj my, dospelí. Zmyslom prevencie v letnom období je predísť vzniku zbytočných úrazov alebo otráv, ktorých frekvencia vzniku je vyššia ako počas roka. Okrem menej vážnych zranení narastá aj riziko trvalého následku úrazom, napr. poranenie mozgu.

Rizikovosť úrazov možno obdobne diverzifikovať podľa miesta, kde došlo k úrazu, či už je to domácnosť, verejné priestranstvo- napr. ihrisko, ulica; kúpalisko, tábor a pod.

Napriek skutočnosti, že v čase prázdnín je skoro 91% rodičov vnútorne presvedčených, že majú tzv. bezpečný domov, domácnosti počas prázdnín predstavujú rizikový priestor aj z dôvodu neprimeraného dozoru rodičov (cca 42% úrazov). Najčastejšími úrazmi v domácnosti sú:

- pády (okná, balkóny, terasy, schody)
- rezné poranenia spôsobené kuchynským náradím (najčastejšie nôž),
- popáleniny kuchynskými spotrebičmi (napr. sporák, varná kanvica)
- otrava alebo popálenie spôsobené chemikáliami (kúpeľňa).

S letom sa spájajú deťom aj nové zážitky, skúsenosti, nadobudnú vzácne poznatky osobitosti okamihov, keď sa spoľahnú sami na seba. Aj z uvedeného dôvodu je potrebné mať na

pamäti, že návyky bezpečného správania sa detí je potrebné tvoriť, formovať a rozvíjať od mala, pričom prioritne rodič je osobou zodpovednou za budovanie dobrých bezpečnostných návykov.

ODPORÚČANIA PRE DETI:

- Keď používate domáce spotrebiče, vždy sa presvedčte, že ste ich vypli
- Pre hry sú určené ihriská. Nehrajte sa na ulici, ceste, pri železnici alebo na ľudoprázdných miestach
- Lopta, skateboard, kolieskové korčule na cestu nepatria
- Pri jazde na bicykli nezabudni na ochrannú prilbu a reflexné prvky
- Pre prechádzaní cez cestu buď obzvlášť opatrni
- Pri detských hrách s nožíkom, lukom a inými predmetmi dbaj na zvýšenú pozornosť. Nikdy ich neatáčaj proti ľuďom či zvieratám.

ODPORÚČANIA PRE MLÁDEŽ:

- zvažujte s kým si sadnete do motorového vozidla a v akom

momentálnom stave je vodič

- neriskujte so svojim zdravím len pre vytvorenie atraktívnej fotografie či videa na sociálne siete! (adrenalinový a hazardný zážitok môže byť Váš posledný)

ODPORÚČANIA PRE RODIČOV:

- Neustály optický a adekvátny dohľad nad deťmi (nepodceňujte situáciu a nepreceňujte schopnosti dieťaťa!)
- Dostatočne zabezpečte uloženie nebezpečných predmetov (napr. strelné zbrane, nože s veľkou čepelou!)
- Pri prevoze detí dbajte vždy na bezpečnosť (správne používanie autosedačiek znižuje počet úrazov vo všeobecnosti o 60%, a to aj smrteľných až o 40%!)
- Učte deti bezpečným návykom v cestnej premávke a ostatným bezpečným pravidlám, čím formujete ich bezpečnostné návyky!
- Nepodceňujte fakt rodičovského vzoru (ste príkladom pre Vaše deti)!

prof. JUDr. et Mgr. Jana Šimonová, PhD.

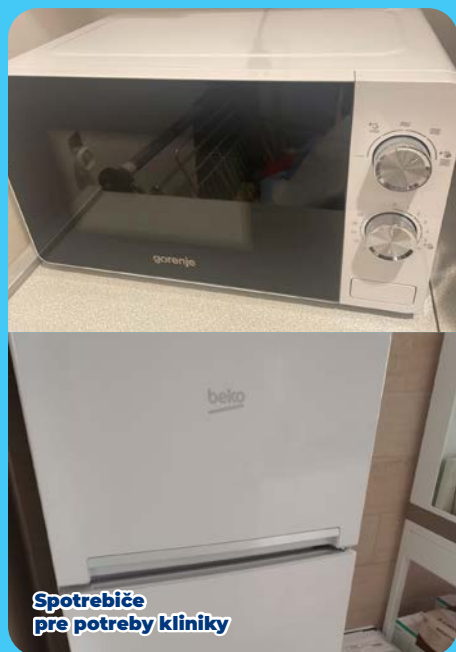
NOVINKY NA KLINIKE

BRATISLAVA

NOVINKY NA KLINIKE

BANSKÁ BYSTRICA

Spotrebiče
pre potreby kliniky

Strojček pre zmiernenie bolesti

Marec mesiac knihy

Infúzne oblečenie

**Vypočujte si
naše podcasty**

**Pravidelne pre
vás pripravujeme
nové témy**

Nájdete nás aj
na youtube a spotify

www.slnieckonaceste.sk/podcasty

**DETSKÁ
CHIRURGIA**
OZ SLNIEČKO NA CESTE!

Detská chirurgia - OZ SLNIEČKO NA CESTE!

info@detska-chirurgia.sk, +421 948 035 425,

www.detska-chirurgia.sk,

Ak chcete aj Vy pomôcť našim malým pacientom, môžete tak urobiť napríklad finančným príspevkom na účet OZ: FIO banka, číslo účtu: 2900451930/8330, IBAN: SK09 8330 0000 0029 0045 1930

Detská chirurgia, štvrťročník, DEITSKÁ CHIRURGIA- OZ SLNIEČKO NA CESTE! Limbová 2643/1, 833 40 Bratislava, IČO: 42306116. Dátum vydania: apríl 2024, Číslo: 2/2024, 3. ročník, ISSN 2729-9589, registrácia MK SR č. EV 6028/21.